Israelsløb

Dette er et løb, som er blevet brugt på en sommerlejr for børn i alderen 6 – 13 år. Der blev indledt med at der blev fortalt kort om, hvad Israel er for et land og et par sjove oplevelser og historier fra landet, om Israels betydning i Bibelen, hvordan jøder og arabere ser ud og om deres fester (fx purim). Der blev også fortalt lidt om, hvordan situationen er mellem arabere og jøder, og selvfølgelig kort om Israelsmissionen.
Børnene blev delt ud i 8 grupper og sendt ud til hver deres post. Når der var gået nogle minutter, blev de så sendt videre, så de kunne prøve alle tingene. Hver gruppe fik et kort over Israel med ud på løbet, så der kunne skrives point ud for hver af de byer/poster, de kom til. Dem, der stod på de forskellige poster vurderede selv, hvor meget de ville give holdene af point mellem 1 og 10, også efter hvor stille de indimellem skulle være og hvor meget de deltog. Hver gruppe startede også med at få en kuvert med papirpengesedler med ud, som de så skulle bruge ved købmanden.
Hver post har et bynavn i Israel, og der indledes med at fortælle børnene, hvad der er specielt med denne by og evt. om hvad Israelsmissionen laver i pågældende by.
En sjov detalje vil være, hvis dem, som står rundt omkring på posterne (de fleste i hvert fald) er klædt ud og snakker gebrokkent (især ved post 1).

Post 1: Jerusalem
Her i denne by blev Jesus korsfæstet og begravet, hvorfra Han opstod påskedag. Jerusalem er Israels hovedstad.
Israelsmissionen sender en dansk præst til Jerusalem, og han holder gudstjeneste for danskere. Her i byen ligger der også "Caspari Center", hvor jøder kan komme og studere Bibelen.

Hvad der skal ske her: Børnene skal her prøve på at prutte priserne ned på nogle varer i en lille "basarbutik" i den gamle by i Jerusalem. Det gælder for børnene om at få sælgeren til at sælge tingene så billigt, at man får flest varer af ham for de penge, holdene har fået udleveret. Om det så sker v.h.a. charme, overtalelsesevne el.lign.
Købmanden kan på gebrokken engelsk fx sige: "Hello my friend/ special price for you my friend".
Varerne kan fx være tallerkner, krus, bestik, Bibler, sangbøger mv. Når holdet er færdig på denne post tager de selvfølgelig ikke tingene med sig videre.

Placering af denne post:

Næste post ligger:

Point: fra 1 til 10, alt efter hvor gode de har været til at prutte om prisen, og hvor mange ting de har fået købt.

Ting, der skal bruges på denne post: blyant/kuglepen, udklædning varer.

Post 2: Betlehem
(Betyder på hebraisk "brødets hus" og på arabisk "kødets hus").
På markerne omkring byen var David hyrde. Han blev senere konge. Det var også i Betlehem, Jesus blev født.

Hvad der skal ske her: Børnene skal være med til at lave falafel (hakkede, krydrede kikærteboller, som skal frituresteges). Falafler spises for det meste i pitabrød med salat og sovs, men her skal der kun laves falafler. De er nærmest Israels nationalret, og kan købes overalt i små boder – ligesom vores pølsevogne!
I asiatiske butikker kan man tit finde falafelpulver, som kun skal blandes med lidt vand, stå ½ time, formes som minifrikadeller og steges i olie i en frituregryde til de er gyldenbrune og "svømmer" ovenpå. Børnene kan lave kuglerne med fx våde teskeer, og den voksne kan komme dem ned i den varme olie. Når de er færdige lægges de på køkkenrulle til afkøling. –Og så er de klar til at blive spist.
Hvis der ikke er så lang tid ved hver post, kan holdene lave falafler til det kommende hold (og husk at have en portion klar til det første hold!).

Placering af denne post:

Næste post ligger:

Point: alt efter, hvor mange, der spiser en falafel.

Ting, der skal bruges på denne post: blyant/kuglepen, udklædning, frituregryde, evt. forlængerledning, olie, gaffel/hulske, teskeer, vand, falafelpulver, piskeris.

Post 3: Tel-Aviv
Tel-Aviv er Israels største by, men ikke hovedstaden. Den ligger helt ud til Middelhavet. Tel-Aviv betyder "forårshøjen".

Hvad der skal ske her: Jøderne i Israel bruger sproget hebraisk, som også blev brugt på Bibelens tid. De har helt andre bogstaver end vores. De ser meget mærkelige ud, og man læser og skriver fra højre mod venstre – det modsatte af os!
Først kan børnene skrive nogle af de hebraiske bogstaver og øve sig lidt med at udfylde linier. Bagefter kan de lave sig et navneskilt på mærkater (klistermærker), som de så kan gå rundt med på tøjet.

Placering af denne post:

Næste post ligger:

Point: der behøves ikke gives point på denne post.

Ting, der skal bruges på denne post: blyant/kuglepen, udklædning, blyanter og farveblyanter/tusch, bogstavsark, mærkater (de hvide, som også bruges til sylteglas mm.).

A:	L:
B/V:	M:
D:	N:
F/P:	O/U:
G:	R:
H:	S:
I/J:	Sh:
K:	T:
Ch:	Z:

Lidt om hebraisk: der er flere bogstaver end dem, som er vist her, men med disse kan man lave stort set alle navne. Hvis et navn starter med a/e, starter det med "a". Starter det med o/u, starter det med "a" og derefter "o/u". Ender navnet med a/e, slutter det med et "h". A/e midt i navn skrives ikke. Dog, hvis a/e står efter hinanden, skrives "a".

Dansk

A	B	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
ד	ב	ד	ֱ	פ	ג	ה	ִ	י	כ	ל	מ

Dansk

N	O	P	Q	R	S	T	U	V/W	Y	Z	Æ
ן	ו	פ	ק	ר	שׁ	ת	ֻ	ו	י	ן	ֲ

Det hebraiske alfabet: Udover at bogstaverne er nogle andre skrives og læses der også fra højre mod venstre. Endvidere bliver vokalerne placeret under det bogstav, som det følger efter. Ovenstående er ikke hele det hebraiske alfabet, men de bogstaver der dækker vort danske alfabet.

Post 4: Haifa

Haifa ligger ud til Middelhavet og har nogle flotte strande. Israelsmissionen sender danskere til Haifa for at arbejde på Ebenezerhjemmet, der er et plejehjem for kristne arabere og jesus-troende jøder.

Hvad der skal ske her: På denne post skal der danses. I Israel danser de meget til deres folkesange, som de synger til fester mm. De kan enten lære en hebraisk sang som "Hevenu shalom aleichem" eller en lille dansk sang. Find selv på trin, stå fx i en rundkreds og lav trin til siderne mv. Brug evt. nogle ting til at slå rytmer an.

Placering af denne post:

Næste post ligger:

Point: gives fra 1 til 10 – alt efter, hvor meget de deltager og er aktive.

Ting, der skal bruges på denne post: blyant/kuglepen, udklædning, rytmeting.

Post 5: Tiberias
Ligger op ad et bjerg ved Genesareth Sø. Jesus var nok aldrig i denne by, fordi den var uren for jøder. Det er ligesom med svin, som jøderne også ser som noget urent.

Hvad der skal ske her: der skal her holdes et shabbatsmåltid. Først kan der fortælles lidt om shabbaten:

- shabbat varer fra fredag ved solnedgang til lørdag, når der er 3 stjerner på himlen.
- shabbat betyder hvile – det er jødernes hviledag, og er som vores søndag. Jøderne går i synagogen (jødernes "kirke").
- første gang, der blev holdt shabbat, var i skabelsen, hvor Gud hvilte på den 7. dag.
- jøderne må ikke arbejde på denne dag, og de mest religiøse jøder kører ikke i bil, bruger ikke shampoo eller tandpasta, snakker ikke i telefon, tænder/slukker ikke lys og river ikke toiletpapiret i stykker (det har de gjort dagen før!) osv. Dette er nemlig alt sammen et stykke arbejde, mener de.

Bagefter læses shabbatsindledningen ("kiddush").

Placering af denne post:

Næste post ligger:

Point: alt efter hvor stille de er og hvor meget de deltager.

Ting, der skal bruges på denne post: blyant/kuglepen, udklædning, 2 små flûtes, rød saftevand, salt, 2 lys, tændstikker/lighter, 1 stort glas, små snapsglas (plastik), skærebræt, klæde/viskestykke.

Shabbatsindledning

Læsning: 2. mos. 20,8-11 (Husk sabbatsdagen og hold den hellig... ... derfor har Herren helliget sabbatsdagen og helliget den).

Gud har givet os mennesker en hviledag, så vi har mulighed for at hvile ud fra den stressende hverdag, både på det legemlige og det følelsesmæssige område og for at have tid til at blive styrket åndeligt.
Derudover har Herren givet os dagen som en mindedag om den kommende sabbatshvile, hvor vi skal være sammen med Jesus Messias som konge. Vi, der bekender Ham som frelser og Herre.

Lysene
(I jødiske hjem tændes 2 lys lige før solnedgang, som regel af moderen).

"Vi tænder to lys til minde om Jesus Messias og beder en velsignelse:"

"Baruch atah Adonai Eloheinu, melekh ha-olam, asher kidshanu b´mitzvohtov l´hayou or l´goyeem v´natanlanu Yeshua m´sheekhayanu ha-or la-olam"

"Velsignet er du, Herre vor Gud, universets konge, som har helliget os med dine befalinger og befalet os at være lys for verden og har givet os Yeshua (Jesus), som er lyset for verden".

Vinen:
Der hældes vin op i et enkelt glas eller lidt i alles glas.

Salme 104, 13-15 "Du vander bjergene..."

Husfaderen løfter vinen og beder velsignelsen:
"Baruch atah Adonai Eloheinu, melekh ha-olam, boray p´ree ha-gahfen"

"Velsignet er du, oh Herre vor Gud, universets konge, som skaber frugten om til vinen".

Brødet
Brødet er lagt på et skærebræt, dækket med et stykke klæde, som symboliserer, at mannaen faldt som dug. Normalt haves 2 snoede brød, som symboliserer dobbelt portion af manna.

"Den sjette dag samlede de dobbelt så meget, to omer til hver... "Det er det, Herren har befalet: I morgen er det hviledag, hellig sabbat for Herren." (2. mos. 16, 22a + 23a).

Husfaderen flytter klædet og beder velsignelsen:
"Baruch atah Adonai Eloheinu, melekh ha-olam, ha-motzee lekhem me ha-eretz."

"Velsignet være du, oh Herre vor Gud, universets konge, som bringer brød frem af jorden."

Brødet brækkes og deles ud. Det skæres ikke for at mindes den evige sabbatshvile, hvor Jesus Messias skal være konge, og alle våben og knive skal smeltes om til plovjern og markredskaber (Es. 2,4).
Brødet kan dyppes i salt for at mindes dengang templet, Guds hus, stod i Jerusalem.
Når brødet er delt ud, siger alle: "shabbat shalom" – fredfyldt hviledag.

Post 6: Jeriko
Jeriko er den by, der ligger lavest i hele verden, så her er ret varmt og tørt.

Hvad der skal ske her: børnene skal her gætte facts om Israel. Børnene kan skrive deres svar ned på et stykke papir/tipskupon.

Placering af denne post:

Næste post ligger:

Point: 1 point for hvert rigtigt svar.

Ting, der skal bruges på denne post: blyant/kuglepen, udklædning, papir/tipskupon.

Gætte facts om Israel

1. Hvor mange bor der i Israel? 1: 3 mio. X: 6 mio. 2: 10 mio.
2. Hvordan er vejret for det meste i Israel? 1: snevejr X: stormvejr 2: solskin og regn
3. Hvad hedder Israels hovedstad? 1: Athen X: Jerusalem 2: Cairo
4. Hvilken religion tror de fleste på i Israel? 1: islam X: kristendommen 2: jødedommen
5. Hvilke sprog bliver der snakket mest i Israel? 1: kinesisk & tyrkisk X: hebraisk & arabisk 2: dansk & engelsk
6. Hvilke dyr bliver kaldt "ørkenens skibe"? 1: dromedarer & kameler X: kaniner 2: sværdfisk
7. Hvad hedder den store ørken i Israel? 1: Sahara X: Anholt 2: Negev
8. Hvad hedder den sydligste og nordligste by i Israel? 1: Mols & Skagen X: Eilat & Metulla 2: New York & Beijing
9. Hvor stor er den gamle bydel i Jerusalem? 1: 10x10 km. X: 1x1 km. 2: 5x5 km.
10. Hvad hedder den helligdag, jøderne har hver uge (som vores søndag)? 1: ramadan X: pessach 2: shabbat
11. Hvilket af disse lande ligger lige ved siden af Israel? 1: Jordan X: England 2: Japan
12. Hvad hedder de 5 mosebøger på hebraisk? 1: Koranen X: Tora 2: Habakkuk
13. Hvad hedder det folk, som rejser rundt ude i Israels ørken med deres telte (ligesom Abraham gjorde)? 1: hinduer X: indianere 2: beduiner

Post 7: Eilat

Nu er vi i den sydligste by i Israel. Her er meget varmt, og man kan komme ud og svømme med delfiner og se meget flotte fisk.

Hvad der skal ske her: Find billeder fra Israel, lad dem se det i ca. 10 sekunder og stil børnene spørgsmål.

Placering af denne post:

Næste post ligger:

Point: der gives 1 point for hvert rigtigt svar.

Ting, der skal bruges på denne post: blyant/kuglepen, udklædning, billeder.

Post 8: Kapernaum
Her boede en af Jesu gode venner, Peter. Han var fisker, og en dag så han Jesus komme gående på vandet hen til hans båd.

Hvad der skal ske her: børnene skal her lære lidt om fiskerlivet og om, hvordan det var på Jesu tid. Forklar lidt om, hvilken slags fisk du har og hvordan den ser ud. Prøv at lade børnene røre ved fisken (evt. øjnene og indvoldene). Lad dem hjælpe med at tage skindet af den og rense den.

Placering af denne post:

Næste post ligger:

Point: der gives point efter hvor interesserede de er og hvor meget de deltager og hvor lidt de siger "ad det er ulækkert" osv. (1-10 point).

Ting, der skal bruges på denne post: blyant/kuglepen, udklædning, fisk (kan købes hele ved fiskerhandler), vand, balje, skærebræt, kniv.